

Rek. 13/2020/tillväxt D 2021

Tidigare nummer	A 1815/tillväxt
Behandlas i	Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Nordens betänkande över
Afskaffande av tidsomställning i nordiska länder (Rek. 13/2020)

Förslag

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att

Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att Rek. 13/2020 vad angår Avskaffande av tidsomställning i nordiska länder för rådets del är *slutbehandlad*

Bakgrund

Rekommendationen har följande formulering:

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att i samband med ett eventuellt beslut om att fastställa fasta tidszoner och frångå växlingen mellan sommartid och vintertid, samordna detta inom Norden och Baltikum, så att, i första hand, fastlands-Norden (inklusive Åland), och helst även de baltiska staterna, väljer att hamna i en och samma tidszon, och att i andra hand tillse att tidsskillnaderna inom Norden inte ökar ytterligare.

Meddelande från de nordiska regeringarna

Nordiska länder och Baltikum har informellt på tjänstemannanivå diskuterat samordningen gällande omställning av klockorna sinsemellan. Följande länder har deltagit i diskussionerna: Finland, Estland, Litauen, Sverige, Norge och Island samt Åland. EU-medlemsstaterna, Norden samt Baltikum har betonat behovet av att undvika fragmentering av tidszoner i Europa, men det är inte ett separat mål att reducera antalet tidszoner i Norden och Baltikum från dagens nivå. Den finska regeringen anser att flytten av klockor bör överges på ett harmoniserat sätt, så att flytten av klockor överges gemensamt i alla medlemsländer. Detta är viktigt för t.ex. företag och trans-

port. Diskussionerna har varit mycket nyttiga och pragmatiska. EU-medlemsstaterna har erbjudits möjligheten att använda ett finskt utvärderingsverktyg som visar tidsomställningens effekter, i syfte att skapa gemensamma scenarier. Slutsatsen av forskning som utfördes av VTT Technical Research Center Finland Ltd. var att valet mellan scenarier är ett val mellan morgon- och kvällstid med dagsljus. Valet mellan dem är i huvudsak ett politiskt beslut: forskningen fann också att det inte finns några starka vetenskapliga bevis att varken välja över en annan.

Ålands landskapsregering har presenterat sin egen position i tidskiftet. Enligt dessa synpunkter skulle hela Åland drabbas synnerligen hårt om tidsskillnaden mellan Finland och övriga nordiska länder utökas, med tanke på Ålands geografiska läge och täta kontakter med Finland och Sverige samt den omfattande färjetrafiken mellan länderna. Landskapsregeringen förespråkar, på basis av näringslivets synpunkter samt analyser av tidszonalternativen för de nordiska och baltiska länderna, en gemensam tidszon för Östersjöområdet. Landskapsregeringen bedömer att en sådan lösning skulle stärka samarbetet i regionen.

De enskilda länderna kan inte på nationell nivå besluta att slopa tidsomställningen, utan beslutet måste fattas av EU. Ifall det på EU-nivå fattas ett beslut om att avskaffa omställningen av klockorna, bestämmer respektive land slutligen om vilken permanent normaltid landet ska ha. Europeiska unionens råd har ännu inte antagit en ståndpunkt om förslaget att slopa tidsomställningen.

För det fall rådet bifaller EU-kommissionens förslag måste alltså tidsomställningarna överges enhetligt i hela unionen för att säkerställa att den inre marknaden, industrin och särskilt transporten fungerar väl. Genom de informella diskussionerna har förberedelser inletts för att i möjligaste mån undvika en situation där Norden (inklusive Åland), och helst även de baltiska staterna, splittras i många olika tidszoner och tillse att tidsskillnaderna inom Norden inte ökar ytterligare. Det är därför av yttersta vikt att medlemsstaternas val av permanent normaltid samordnas, med hänsyn tagen till varje lands befogenhet att fatta självständiga beslut i frågan, för att undvika en tidsmässig splittring.

Därmed anser de nordiska ländernas regeringar rekommendationen som delvis uppfylld.

Utskottets synpunkter

Som framgår av regeringarnas svar är frågan om avskaffande av tidsomställningar i Norden inte en fråga som kan beslutas enkom av de nordiska länderna, utan är en fråga som beslutas av den Europeiska Unionen. EU har heller ännu inte tagit något beslut att slopa tidsomställningen.

Eventuella förslag från EU:s sida måste bevakas av Nordiska rådet men i nuläget bör frågan anses som slutbehandlad.

Stockholm, den 24 januari 2023

<i>Kjell-Arne Ottosson (KD)</i>	<i>Per-Arne Håkansson (S)</i>
<i>Hans Christian Schmidt (V)</i>	<i>Ann-Sofie Alm (M)</i>
<i>Mikael Lindholm (ÅC)</i>	<i>Marie Nicholson (M)</i>
<i>Helena Gellerman (L)</i>	<i>Freddy André Øvstegård (SV)</i>
<i>Stein Erik Lauvås (A)</i>	<i>Orri Páll Jóhannsson (VG)</i>
<i>Gunilla Carlsson (S)</i>	<i>Ann-Christine From Ut-</i>
<i>Anna Vikström (S)</i>	<i>terstedt (SD)</i>
<i>Ragnhild Male Hartviksen (A)</i>	<i>Anna-Lena Blomkvist (SD)</i>